

Pirkimo dokumentų keitimas po jų paskelbimo

Paskelbus pirkimo dokumentus ir gavus tiekėjų prašymus juos paaiškinti, patikslinti, ar gavus pretenziją dėl pirkimo dokumentų, pirkimo vykdytojai, kol nesuėjęs pasiūlymų pateikimo terminas, gali nuspręsti pakeisti, patikslinti pirkimo dokumentus.

Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) 40 straipsnio 4 dalyje / Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo (toliau – Pirkimų įstatymas) 53 straipsnio 4 dalyje (netaikoma atliekant mažos vertės pirkimus) nustatyta, kad pirkimo vykdytojas privalo pratęsti pasiūlymų pateikimo terminus, kad visi pirkime norintys dalyvauti tiekėjai turėtų galimybę susipažinti su visa pasiūlymui parengti reikalinga informacija, šiais atvejais:

1) jeigu dėl kokių nors priežasčių papildoma su pirkimo dokumentais susijusi informacija būtų pateikiama likus mažiau dienų iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, nei Įstatymo 40 str. 4 d. 1p. / Pirkimų įstatymo 53 str. 4 d. 1 p. nustatyti terminai, nors šios informacijos buvo paprašyta laiku;

2) jeigu buvo padaryta reikšmingų pirkimo dokumentų pakeitimų.

Dėl to, kokį pasiūlymų pateikimo pratęsimo terminą nustatyti, sprendžia pirkimo vykdytojas, atsižvelgdamas į pateiktos informacijos / pirkimo dokumentų pakeitimų reikšmingumą, atliktų pakeitimų įtaką tiekėjų pasiūlymų pateikimui.

Jeigu yra vykdomas supaprastintas ar tarptautinės vertės skelbiamas pirkimas ir, atlikus pirkimo dokumentų pakeitimus, keičiama informacija, esanti jau paskelbtame skelbime, turi būti pildomos šios formos: supaprastintiems pirkimams *Skelbimas dėl pakeitimų ar papildomos informacijos* (Sk-4 tipinė forma), tarptautinės vertės pirkimams *Klaidų ištaisymas* (T-14 standartinė forma). Šios formos turėtų būti naudojamos vykdomų pirkimų procedūrų metu siekiant paskelbti nedidelius pakeitimus jau publikuotuose skelbimuose, kaip nurodoma TED (angl. „Tenders Electronic Daily“), internetinės Europos viešiesiems pirkimams skirto „Europos Sąjungos oficialiojo leidinio“ priedo versijos tinklapyje: <http://simap.ted.europa.eu/lt/web/simap/standard-forms-for-public-procurement>, žiūrėti Standartinės formos „Klaidų ištaisymas“ (F14) naudojimo nurodymai :

F14 (Lietuvoje – T-14) yra naudojama vykdomų procedūrų metu siekiant paskelbti mažus pakeitimus, esančius jau publikuotuose skelbimuose. [...]

F14 yra naudojama mažiems pakeitimams paskelbti. Prašome atkreipti dėmesį, kad, jeigu yra didelių pakeitimų, skelbimas turėtų būti publikuojamas iš naujo.

Analogiškai turėtų būti aiškinamas ir formos Sk-4 naudojimas.

Atkreipiame dėmesį, kad, **kai yra keičiamos esminės pirkimo sąlygos (pakeičiami reikalavimai kvalifikacijai ar techninė specifikacija taip, jog po atliktų pakeitimų daugiau tiekėjų galėtų dalyvauti pirkime, keičiamas sutarties tipas, keičiamas pirkimo objektas) pirkimą reikia nutraukti ir pradėti naują pirkimą.**

Analogišką poziciją išsakė ir Lietuvos aukščiausiasis teismas (toliau – LAT):

„Paskelbto viešojo pirkimo dokumentai negali būti aiškinami ar tikslinami taip, jog keistųsi pagrindinių pirkimo sąlygų esmė; kai perkančioji organizacija apibrėžia pirkimo sąlygų turinį (jam suteikia tikslią reikšmę), ji negali vėliau keisti pirkimo dokumentų turinio ar jų aiškinti taip, kad būtų iš esmės pakeistos pirkimo sąlygos, nes tokiu atveju būtų pažeisti skaidrumo ir tiekėjų teisėtų lūkesčių principai“ (*LAT CBS 2016 m. kovo 30 d. nutartis c. b. UAB „AKIRO“ v. VšĮ Trakų ligoninė, bylos Nr. 3K-3-177-916/2016*).

„Perkančioji organizacija, laikydama iš skaidrumo principo išplaukiančio imperatyvo nekeisti pirkimo sąlygų, per visą viešojo pirkimo procedūrą privalo laikytis iš anksto paskelbtų reikalavimų, nepriklausomai nuo to, kad sąlygų modifikavimu siekiama ištaisyti jų ydingumą, nes priešingu atveju ji įstatyme įtvirtintą reguliavimą pažeidžia du kartus: tiek iš pradžių nustatydama neteisėtas pirkimo sąlygas, tiek vėliau jas neteisėtai keisdama“ (*LAT CBS 2017 m. vasario 14 d. nutartis c. b. UAB „Akiro“ v. Marijampolės pataisos namai, bylos Nr. e3K-7-23-248/2017*).

Iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau - ESTT) jurisprudencijos taip pat matyti, kad vykstant viešojo pirkimo sutarties procedūrai pirkimo vykdytojas iš principo negali keisti esminių pirkimo sąlygų, įskaitant technines specifikacijas ir sutarties sudarymo kriterijus, kuriomis atitinkami ūkio subjektai teisėtai rėmėsi, priimdami sprendimą pateikti pasiūlymą arba, atvirkščiai, nedalyvauti atitinkamame viešojo pirkimo konkurse (žr. ESTT 2012 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-368/10, 55 punktą ir 2015 m. balandžio 16 d. Sprendimo *Enterprise Focused Solutions*, C-278/14, 27–29 punktus). „Vis dėlto tuo remiantis negalima daryti išvados, kad bet koks pirkimo sąlygų keitimas jau paskelbus apie pirkimą iš esmės yra draudžiamas bet kokiomis aplinkybėmis. Pirkimo vykdytojas turi galimybę taisyti ar pildyti pirkimo sąlygų duomenis, kuriems tereikia paprasto paaiškinimo arba siekiant ištaisyti akivaizdžias redakcinio pobūdžio klaidas, jei apie šį pakeitimą informuojami visi dalyviai. Pirkimo vykdytojui taip pat turi būti leidžiama padaryti tam tikrus pirkimo sąlygų pakeitimus, be kita ko, susijusius su profesinių pajėgumų reikalavimais ir jų sumavimo tvarka, su sąlyga, kad paisoma nediskriminavimo ir vienodo požiūrio principų, taip pat skaidrumo pareigos. Šis reikalavimas reiškia, pirma, kad atitinkami pakeitimai, nors ir svarbūs, neturi būti tokie esminiai, kad pritrauktų potencialių dalyvių, kurie, jei šių pakeitimų nebūtų padaryta, nebūtų galėję pateikti pasiūlymo. Be kita ko, taip galėtų būti, kai dėl pakeitimų pirkimo pobūdis iš esmės pasikeičia, palyginti su tuo, kas buvo nustatyta iš pradžių. Antra, šis reikalavimas reiškia, kad apie šiuos pakeitimus turi būti tinkamai paskelbta, kad visi potencialūs pakankamai informuoti ir įprastai rūpestingi dalyviai galėtų su jais susipažinti tokiais pačiomis sąlygomis ir tuo pačiu momentu. Trečia, šis reikalavimas taip pat reiškia, viena vertus, kad tie pakeitimai turi būti daromi prieš dalyviams pateikiant pasiūlymus, ir, kita vertus, šių pasiūlymų pateikimo terminą reikia pratęsti, jeigu jie yra svarbūs, taip pat, kad šio pratęsimo trukmė turi atitikti pakeitimų svarbą ir būti pakankama tam, kad suinteresuotieji ūkio subjektai galėtų atitinkamai pritaikyti savo pasiūlymus“ (ESTT 2017 m. balandžio 5 d. Sprendimas *UAB „Borta“ prieš VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkciją* C-298/15).

Perkančiosios organizacijos, vykdydamos mažos vertės skelbiamus pirkimus keisdamos pirkimo dokumentus vadovaujasi [Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo](#) 21.3.8 p., kuriame nustatyta, kad jei pateikti paaiškinimai ar patikslinimai iš esmės keičia pirkimo dokumentuose nustatytus pirkimo objektui keliamus reikalavimus, reikalavimus tiekėjui ar pasiūlymų rengimo reikalavimus, pasiūlymų pateikimo terminas skaičiuojamas iš naujo nuo paaiškinimų ar patikslinimų paskelbimo CVP IS priemonėmis dienos. Tokiu atveju informacija apie atliktus pakeitimus siunčiama visiems prie pirkimo prisijungusiems tiekėjams ir paskelbiama prie pirkimo dokumentų. Perkantieji subjektai, atlikdami mažos vertės pirkimus, vadovaujasi savo pasitvirtintomis Mažos vertės pirkimų tvarkos taisyklėmis.